

Scenariusz zajęć w klasie przedszkolnej opracowany na podstawie podręcznika
ABC, Książka sześciolatka

Tytuł cyklu WSiP: „ABC, Książka sześciolatka”.

Etap edukacyjny: edukacja przedszkolna

Obszar edukacyjny: obszar edukacji kulturalno – estetycznej

Przedmiot: zintegrowana edukacja przedszkolna

Forma: zajęcie z dziećmi, otwarte dla rodziców

Czas trwania: 40 min.

Miejsce: sala zajęć

Konspekt zajęć z dziećmi, z zakresu twórczości plastycznej, otwartych dla rodziców

Cel ogólny: Stwarzanie warunków do aktywnego współdziałania rodziców w zajęciach z dziećmi.

Przebieg zajęć:

1. Przygotowanie rodziców:
  - Rozmowa nawiązująca (przedstawienie okresów i faz rozwojowych plastycznej twórczości dziecka oraz faktu, iż dziecko przedstawia rzeczy nie takimi, jakimi są w rzeczywistości, lecz takimi, jakie je widzi – rysuje sercem);
  - Ukierunkowanie obserwacji, prowadzonej przez rodziców podczas zajęć.
2. Przeprowadzenie zajęć z dziećmi, z zastosowaniem elementów metody M. Montessori
Temat: Zebarka Zuzia w Krainie Tańczącej Kropelki.
(Scenariusz nr 1, w załączeniu)
3. Indywidualne rozmowy dzieci z rodzicami na temat powstałych prac plastycznych.
4. Zamiana ról:
Swobodna ekspresja rodziców – dzieci obserwatorami
Zabawa indywidualna rodziców pt.: **Tańczymy kredkami na papierze w rytm muzyki, z zamkniętymi oczami.**
(Scenariusz nr 2, w załączeniu)
5. Omówienie z rodzicami, zajęć przeprowadzonych z dziećmi.
Dzielenie się odczuciami związanymi z uczestnictwem w zajęciach.
6. Wypełnienie przez rodziców: arkusza obserwacji – opracowanego dla potrzeb zajęć
(Kwestionariusz Arkusza Obserwacji w załączeniu)
7. Recenzja książki:

Rose Fleck-Bangert: O czym mówią rysunki dziecka. Dostrzeganie i rozumienie zawartych w nich znaków. Poradnik dla rodziców i nauczycieli. Wydawnictwo Jedność, Kielce 2001.

SCENARIUSZ NR 1

Temat: Zeberka Zuzia w Krainie Tańczącej Kropelki Wody.

Cel ogólny:

Rozwijanie inwencji twórczej dzieci poprzez łączenie ekspresji muzycznej z plastyczną.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie wrażliwości słuchowej i wyobraźni;
- usprawnianie zmysłu dotyku poprzez ćwiczenie ruchów delikatnych, wywarzonych;
- dowolne interpretowanie muzyki ruchem;
- wyrażanie własnej ekspresji w formie plastycznej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- uważnie słucha muzyki;
- doskonalą umiejętność kontroli własnych ruchów;
- odtwarza ruchem nastrój słuchanej muzyki;
- wyraża swoje wewnętrzne przeżycia w formie plastycznej.

Formy: zajęcie z całą grupą, w małych zespołach oraz indywidualna.

Metody: elementy metody M. Montessori; podające, aktywizujące, praktyczne

Pojęcia kluczowe (zagadnienia):

- Odbieram piękno świata wszystkimi zmysłami...
(ABC Program.... s. 128)
- Poznają sztukę plastyczną i jestem twórcą.
(ABC Program..... s.134)

Pomoce dydaktyczne: zebrka Zuzia, pacynka – kropelka wody „Łezka”, miski z wodą, drut, kubeczki z wodą, tablica ilustrująca treść wiersza, opaski z sylwetą „Łezki” (dla każdego dziecka), kredki pastelowe, karton;

Nagrania utworów:

- Mozart: Marsz turecki
- C. Saint-Saens: Karnawał zwierząt – Łabędź

Bibliografia:

Bełczewska E., Herde M., Kwiatkowska E., Wasilewska J., Łada-Grodzicka A. *ABC... Program wychowania przedszkolnego XXI wieku*, WSiP SA, Warszawa 2000

Guz S *Metoda Montessori a zachowania społeczne dzieci*, Wychowanie w Przedszkolu, WSiP, Warszawa 2002, nr 9

Jordan J. *Pomóż mi to zrobić samodzielnie czyli podstawy funkcjonowania Przedszkola Montessori*, „Edukacja w przedszkolu”, Wydawnictwo Raabe, Warszawa 1998, wrzesień, A 1.2

Kulmowa J. *Moje wiersze*, Biuro Wydawniczo – Propagandowe, Warszawa 1973

Zwierzchowska I.: *Pedagogika Marii Montessori – przyszłością dla Europy*, Wychowanie w Przedszkolu, WSiP, Warszawa 2003, nr 6

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Wycieczka do Zaczarowanej Krainy.

Zeberka Zuzia:

Zapraszam Was dzisiaj na wycieczkę do Zaczarowanej Krainy, kto ma ochotę, to wsiada do pociągu.

(Dzieci formują pociąg. W trakcie jazdy zostaje włączony magnetofon z utworem „Marsz Turecki” Mozarta (słysząc spadające kropelki deszczu). Pociąg zatrzymuje się dzieci siadają na krzeselkach).

2. Rozmowa z pacynką kropelka „Łezka”

(W czasie dialogu nauczycielka posługuje się dwoma głosami: zeberki Zuzi i Łezki)

- Dzień Dobry. Jestem kropelką wody. Mam na imię Łezka. Cieszę się, że przyjechałyście, razem z zeberką Zuzią, do mojej krainy. Ciekawa jestem, czy zgadniecie, jak ona się nazywa?

(Dzieci podają własne propozycje)

- Moja Kraina to Deszczykowo. Mieszkam tu razem z moimi siostrami i koleżankami-kropelkami. Bardzo lubimy bawić się. Ale...ale... pokażcie mi, jak wy bawicie się w przedszkolu razem z Zuzią.

3. Zabawa ruchowa przy muzyce według inwencji dzieci

(Dzieci pokazują ruchem ulubione zabawy)

4. Słuchanie wiersza J. Kulmowej pt. „Kropelka”

- Bardzo ładnie bawicie się i tak samo, jak ja i moje siostry kropelki.
- Zuziu..., pamiętasz ten wiersz?
- Który, Łezko?
- Ten o mnie, ten, który napisała p. J. Kulmowa pt. „Kropelka”.
- Ojej! ... O wiersz to poprosimy panią, ona doskonale pamięta, bo ja ..., wiesz...trochę zapomniałam.
- Proszę pani, przypomni nam pani wiersz o kropelce?
- Oczywiście, jeżeli tylko dzieci będą chciały posłuchać.....
- Prawda, że chcecie....?

(Nauczycielka czyta wiersz)

- Ojej! Jak ładnie ta pani o mnie napisała.

5. Zabawy badawcze z wodą (w grupach)

- Proszę pani, czy możemy zobaczyć, jak zwinnie zeskoczyłam z drutu na ziemię?
- Tak. Ale najpierw proszę zrobić pięć kółek i usiąść na dywanie.
- Każdej grupie dam teraz miskę z wodą. Ostrożnie podajcie ją sobie po kolei z rąk do rąk, każdemu dziecku, tak, aby nie wylać z niej ani kropelki. Ostatnie dziecko postawi miskę w środku koła. Popatrzcie, w jaki sposób „uspokaja się” woda . Spróbujmy uspokoić się trak samo.
- Teraz weźcie drut i polejcie go wodą z kubeczka.... Zwróćcie uwagę, jak spływają Krople wody.... To właśnie tak zeskoczyła kropelka na ziemię.
- Posłuchajcie, może uda nam się usłyszeć jak kapie woda...
- Spróbujmy naśladować to głosem...
- Zanurczcie teraz jedną rękę w wodzie. Poruszajcie palcami. Co się dzieje?
- Wyjmijcie rękę z wody, zobaczcie jak kropelki kapią z waszych palców; jak obsycha dłoń.
- A teraz nabieramy wodę w dłoń....
- Wyjmijcie ręce z wody i wytrzyjcie je.

6. Improwizacja ruchowa: Tańczące Kropelki, przy muzyce (C. Saint-Saens: Karnawał Zwierząt-Łabędź)
  - Zamknijcie oczy. Łezka i Zuzia zaczarują was w kropelki. Kto poczuje na twarzy dotyk kropli wody, a na głowie opaskę, ten otwiera oczy, wstaje i tańczy przy muzyce, bo staje się Zaczarowaną Tańczącą Kropelką.
  - Gdy muzyka milknie – czar pryska.
7. Rysowanie kredkami, na temat: Deszczykowo – Kraina Tańczącej Kropelki, inspirowane muzyką (Mozart: Marsz Turecki).
8. Pożegnanie z Łezką
  - Wykonałyście piękne rysunki. Ale teraz musimy się pożegnać, pora wracać do przedszkola na obiad. Odwiedźcie mnie kiedyś. Do widzenia.
(*Dzieci formują pociąg i odjeżdżają*).

SCENARIUSZ NR 2

Temat: Zabawa indywidualna rodziców : Tańczymy kredkami na papierze w rytm muzyki, z zamkniętymi oczami.

Cel ogólny:

Wczucie się w proces tworzenia małych dzieci; to, co bezsensowne, nabiera znaczenia w wyniku radości tworzenia.

Pomoce: kredki, papier, nagranie utworu – Bethoven : „Dla Elizy”

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Po zakończeniu pracy przez dzieci, rodzice zajmują ich miejsca przy stolikach, biorąc karton do rysowania. Dzieci „przesiadają się” na miejsca rodziców – stają się obserwatorami.

Komunikat nauczyciela do rodziców:

- Proszę wybrać sobie dwie kredki ulubionego koloru.
- Włączę muzykę a państwo zamknijcie oczy i będziecie swobodnie wodzić kredkami (trzymanymi w jednej ręce) po papierze.

(*Praca rodziców*)

Po wyłączeniu muzyki:

- Proszę otworzyć oczy i spojrzeć, na to, co powstało na państwa kartonach.
- Zapraszam dzieci do rodziców.
- Co przypomina wam wykonane „dzieło”? Można wspólnie z dzieckiem coś dorysować lub zostawić tak, jak jest.
- Mielicie Państwo okazję przekonać się, „doświadczyć”, w jaki sposób powstają swobodne, twórcze rysunki dzieci. Jak bezsensowne kreski, kółka nabierają znaczenia w trakcie rysowania.
- Za chwilę dzieci wezmą zabawki i cichutko się pobawią, rodziców proszę o wypełnienie arkusza obserwacji

ARKUSZ OBSERWACJI
dla rodziców i nauczycieli
(po zajęciach: Zeberka Zuzia w Krainie Tańczącej Kropelki)
opracowała: Wanda Niedorozow

Imię i nazwisko dziecka .....

Proszę zaznaczyć poziom osiągnięcia przez dziecko określonych umiejętności,
Stosując następujące znaki:

- + umiejętność opanowana (potrafi)
- umiejętność częściowo opanowana (w trakcie uczenia się)
- umiejętność nie opanowana (nie potrafi)

Lp.	Obszary	Umiejętności	Rodzice	Nauczyciele
1.	Aktywność i współpraca dziecka podczas zajęcia	Uważnie słucha		
		Chętnie odpowiada		
		Poprawnie udziela odpowiedzi		
		Współpracuje z kolegami (doświadczenia z wodą)		
		Aktywnie uczestniczy w zabawach		
2.	Tworzenie i mówienie o swojej twórczości	Swobodnie porusza się przy muzyce		
		Śmiało, pewnie rysuje w oparciu o muzykę		
		Opowiada o swojej pracy plastycznej		

Refleksje rodziców:

1. Czy informacje, na temat swobodnych rysunków dziecięcych, dały Państwu „nowe spojrzenie” na twórczość własnych dzieci?

.....

2. Co czuliście, Państwo, samodzielnie tworząc (rysując) przy muzyce?

.....

.....

3. Co podobało się Państwu na zajęciach?

.....

.....

Co, Państwo, zmienilibyście?

.....

.....

.....
data

.....
podpis rodzica

.....
podpis nauczyciela

Komentarz metodyczny:

Zajęcie otwarte dla rodziców to bardzo często stosowana w przedszkolach forma współpracy z rodzicami.

Udział w nim stanowi dla rodziców cenne źródło informacji o funkcjonowaniu ich dzieci podczas zajęć i zabaw. Tym bardziej wartościowe, gdyż mogą samodzielnie obserwować i interpretować działania swojego dziecka czyli „zobaczyć na własne oczy”.

Przedstawione powyżej zajęcia otwarte stanowią połączenie zajęć z dziećmi z elementami warsztatów dla rodziców. Składają się z czterech etapów:

- I. Przygotowanie rodziców
- II. Zajęcie z dziećmi
- III. Praca rodziców
- IV. Ewaluacja

Etap I obejmuje bardzo krótkie, konkretne wprowadzenie rodziców w zagadnienie oraz ukierunkowanie ich obserwacji własnych dzieci. Ważne jest to, aby zwrócić uwagę rodziców na fakt, iż nie należy porównywać osiągnięć własnych dzieci z innymi, gdyż każde z nich jest indywidualnością, obdarzoną innymi talentami, zdolnościami i predyspozycjami.

Etap II to zajęcia z dziećmi. Stanowią one zintegrowane działania edukacyjne z różnych obszarów, gdzie wiodącymi są zagadnienia obszaru edukacji kulturalno – estetycznej i muzycznej (łączenie muzyki z ruchem oraz działalnością plastyczną)

Bohaterkami zajęć są zeberka Zuzia (towarzyszka zabaw sześciolatek) oraz kropelka Łezka.

Realizacja zajęć pozwala na „wielozmysłowe” poznanie przez dzieci zagadnień. Szczególnie ważne są wprowadzone elementy metody M. Montessori, czyli dobrowolność udziału oraz tzw. „lekcja ciszy” (zabawy z wodą). Podczas zajęć przewija się idea pedagogiki M. Montessori: „Pomóż mi to zrobić samodzielnie”, czyli tworzone są sytuacje edukacyjne wyzwalające aktywność poznawczą dzieci.

Dodatkowym elementem jest rozwijanie inwencji twórczej zarówno ruchowej jak i plastycznej inspirowane muzyką.

Powstałe prace plastyczne dzieci omawiają ze swoimi rodzicami indywidualnie.

Etap III to praca rodziców, której celem jest „doświadczenie” i własne przeżywanie procesu tworzenia, gdyż nie od dziś wiadomo, iż co innego jest „wiedzieć jak zrobić”, a co innego – „zrobić to samemu.

Podczas tej zabawy u rodziców (dorosłych ludzi) pojawia się „zadziwienie” i zrozumienie procesu tworzenia u dzieci. Zakończeniem tego etapu jest wspólne działanie rodziców i dzieci w celu dokończenia i określenia (nazwania) powstałego dzieła.

Etap IV to ewaluacja bieżąca. Stanowi ona podsumowanie i omówienie zajęć oraz określenie umiejętności dzieci, jak również wysnucie własnych refleksji rodziców poprzez wypełnienie: arkusza obserwacji.

Standardy

Lp.	Standard	Wskaźniki
1.	Dzieci osiągają sukcesy i rozwijają umiejętności kreatywnego myślenia i działania, poprzez:	Samodzielne wybieranie formy i rodzaju własnej aktywności Takie planowanie sytuacji edukacyjnych (przez nauczyciela), które umożliwiają dzieciom opanowanie różnorodnych umiejętności, doświadczeń, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i możliwościami

		Inspirowanie do twórczości
2.	Przedszkole preferuje partnerską współpracę rodziców i nauczycieli, poprzez:	Wspomaganie rodziców w sprawowaniu opieki i wychowaniu poprzez wymianę informacji, organizowanie warsztatów, zajęć otwartych, doskonalących wiedzę o dziecku
		Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych z domem rodzinnym
		Włączenie rodziców w życie przedszkola
		Systematyczną wymianę informacji, rodzic – nauczyciel, dotyczących rozwoju dziecka (w atmosferze dyskrecji)